

РЕВЕРС ПРИРОДНОГО ГАЗУ З ЄВРОПИ ЯК ОДНА ЗІ СКЛАДОВИХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Розвиток світової спільноти значною мірою обумовлюється тенденціями на ринках енергоресурсів [1, с. 5-6]. Розвиток окремих країн значно залежить від напрямків і темпів розвитку їх енергетичних секторів. Енергетичні проблеми набуваючи глобального значення призвели до того, що одним із основних чинників розвитку міжнародного економічного співробітництва стає енергетичний. Враховуючи нерівномірність розташування, споживання та виробництва електроенергетичних ресурсів світовий енергетичний ринок набуває все більшого [1, с. 5].

Природний газ є одним із основних енергетичних ресурсів, тому актуальною проблемою є його ефективне використання. В Україні обсяги споживання почали дещо знижуватися. Прогноз згідно з Енергетичною стратегією Україна на період до 2030 р., що передбачає «загальне споживання газу в 2030 р. складе близько 49 млрд. куб. м» [2, с. 77] вважаю нереальним, оскільки вже у 2014 р. споживання газу в Україні скоротилося на 7,8 млрд. куб. м, до 42,6 млрд. куб. м. У 2013 р. країна спожила 50,4 млрд. куб. м газу [3] (згідно зі стратегією дана величина повинна бути досягнута аж у 2025 р.). Однак, поки що Україна все ще займає передові місця за споживанням та імпортом природного газу (оскільки видобування покриває близько п'ятої частини потреб). Це свідчить про низький рівень енергетичної безпеки та високий рівень енергозалежності від країни-експортера (Російської Федерації). Відносини між Росією і Україною після розпаду радянського союзу завжди носили напружений характер. На постачанні природного газу це відбивалося досить часто (1995, 1998, 2004, 2005, 2008, 2009, 2013, 2014 рр.). Після обрання Україною європейського вектору розвитку, який Російська Федерація просто не сприйняла, конфронтація загострилася.

Досить довго не вдається врегулювати газову суперечку між країнами. Російська Федерація намагається використовувати ціну на газ як важіль політичного і економічного тиску на Україну. Позитивним для енергетичного сектору України є те, що обсяги реверсу газу зростають не дивлячись на протидію цьому Росії (у 2014 р. вдалося майже на 60% замінити постачання природного газу з Російської Федерації на поставки з країн Європейського Союзу). При цьому Україна з червня по грудень 2014 р. змогла заощадити понад 500 млн. дол. США завдяки «реверсному» газу. Це дало свої результати у відношенні ціни на імпортований газ з Росії. 1 квітня 2015 р. НАК «Нафтогаз України» з «Газпром» підписали додаткову угоду (терміном до червня 2015 р.) про ціну 248 дол. США за 1 тис. кубометрів газу.

Для України окрім зростання проблеми в постачанні природного газу слід наголосити на нераціональному використанні даного енергетичного ресурсу. Споживання енергетичних носіїв на одиницю ВВП в Україні в кілька разів перевищує країни ЄС [4, с. 6-10]. Однією з основних причин є неекономічне використання природного газу і безвідповідальність у енергозбереженні. Ефективне використання даного а також інших енергетичних ресурсів країнами ЄС було започатковано після нафтових криз 1973-1974, 1979-1980 рр., які Україна не відчула через перебування у складі СРСР [4, с. 6-11]. Українська економіка значно запізнилася у порівнянні з країнами ЄС із застосуванням енергоощадних технологій, тому важливим є запровадження низки заходів щодо ефективного використання та економії у поєднанні з диверсифікуванням за країнами-імпортерами природного газу.

Література:

1. Вороновський Г.К. *Енергетика світу та України. Цифри та факти: [монографія]* / Г.К. Вороновський, С.П. Денисюк, О.В. Кириленко, Б.С. Стогній, А.К. Шидловський. – Київ: Українські енциклопедичні знання, 2005. – 404 с. 2. *Енергетична стратегія України на період до 2030 р. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 1071-р [Електронний ресурс].* – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/n0002120-13.3>. У 2014 році Україна скоротила споживання природного газу на 16% – НАК «Нафтогаз України» [Електронний ресурс]. Укртрансгаз – Режим доступу: <http://utg.ua/utg/media/news/2015/1/u-2014-rocz-ukrana-skorotila-spozhyvannya-prirodnogo-gazu-na-16-nak-naftogaz-ukrani.html>. 4. Діак І.В. *Енергетична безпека України / І. В. Діак // Київ. – 2001. – 187 с.*